

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני י"ב בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ל"ו

- 1. מהיכן עוד רצו להוכיח לענין הספק האם הכהנים המקריבים הם שלוחי דין או שלוחי דשמיא?**

א. **שנינו:** המדיר הכהן רשאי לזרוק דם חטאתו ודם אשמו של המודר, משמע ששלוחי דשמיא הם. ונדחה: מדובר בדם חטאתו של מצורע ודם אשמו של מצורע, שאפשר להקריבם בלי דעת הבעלים, דכתיב: זאת תהיה תורת המצורע, בין גדול ובין קטן, ולכן רק בהם הם שלוחי שמים.

ב. **שנינו:** הכהנים שפיגלו במקדש, מזידין - חייבים, שוגגין - פטורין, אלא שפיגולן פיגול. ומוכח שהם שלוחי שמים שאל"כ מדוע פיגולן פיגול, יאמר בעל הקרבן לכהן: 'שליחא שויתך לתקוני ולא לעוותי'. ונדחה: דווקא לגבי פיגול, שנאמר לגביו: 'לא יחשב לו', דורשים שהכהן מפגל אע"פ שלא עשהו הבעלים שליח.
- 2. אדם שהפריש חטאת חלב על חברו האם מועיל?**

ר' אלעזר: לא עשה ולא כלום.

ואין ללמוד ממה שאמר ר' יהודה לעיל שאדם מביא קרבן על אשתו שוטה, כיון שאין אדם מביא חטאת על אשתו שוטה שהרי פטורה מקרבן - שאם אכלה חלב כשהיא שוטה, הרי היא לאו בת קרבן היא, ואף אם אכלה כשהיא פקחת ונשתטית, היא פטורה שהרי אמר רבי יוחנן: אכל חלב והפריש קרבן ונשתטה, וחזר ונשתפה - פסול, הואיל ונדחה ידחה.
- 3. אדם שהפריש פסח עבור חברו שלא מדעתו, האם מועיל?**

ר' אלעזר: לא עשה כלום.

ומה שיכול להביא פסח עבור בניו ובנותיו הקטנים זה משום שאמר רבי זירא: שמן התורה קטנים אוכלים בקרבן פסח אע"פ שלא נמנו עליו. ומה שלמדו מ'שה לבית אבות' זה רק מדרבנן.

הראיה שזה לא מדאורייתא - מדתנן: האומר לבניו הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכם ראשון לירושלים, כיון שהכניס ראשון ראשו ורובו - זכה בחלקו ומזכה את אחיו עמו, וכאן בהכרח אין הבנים מתמנים שהרי כשנכנס הראשון נשחט הפסח ואין מתמנים על הפסח אלא בעודו חי, ומה שאמר להם אביהם שישחט הפסח על מי שיעלה ראשון זה רק כדי לזרזם במצוות, תניא נמי הכי: מעשה היה וקדמו בנות לבנים, ונמצאו בנות זריזות ובנים שפלים. ומכך שלא נאמר שבנות זכו ובנים לא מוכח שרק נתכוון לזרזם.
- 4. נסתפקו: התורם משלו על של חברו, האם צריך דעתו או לא?**

צדדי הספק: האם כיון שזכות הוא לו לא צריך דעת, או שמא כיון שהמצוה שלו נוח לו לעשותה בעצמו ונחשב חוב עבורו. רצו להוכיח ממשנתנו 'תורם את תרומותיו ואת מעשרותיו לדעתו' - ובאיזה אופן מדובר: אין מדובר כשתורם מפירותיו של הבעל הכרי עצמו - שהרי אם זה רק לדעת התרם, מי מינהו שליח, ואם זה לדעת הבעל כרי הרי מהנהו ואסור. אלא מדובר כשמפריש משלו על של הכרי, ומדעתו שלו, ואם היה צריך את דעת חברו הרי מהנהו, משמע שאין צריך. ונדחה: לעולם מדובר שתורם משל בעל הכרי על בעל הכרי ומדובר שאמר המודר 'כל הרוצה לתרום יבא ויתרום', וכדאמר רבא שכיון שגילה דעתו שנח לו בזה מועילה תרומתו.
- 5. התורם משלו על של חברו, טובת הנאה של מי - מי יחליט לאיזה כהן ליתן?**

צדדי הנידון: של המפריש כיון שאלמלי פירותיו לא היה הכרי מתקן, או של בעל הכרי כיון שאלמלי מי הטבל שלו לא היה חל תרומה.

א. ר' זירא - בעל התבואה שנאמר 'את כל תבואת זרעך... ונתת' תלה הנתניה בבעל הזרע. ואין להוכיח ממשנתנו שתורם את תרומותיו ואת מעשרותיו לדעתו לא נחשב שמהנהו בטובת הנאה, כיון שמדובר שתורם משל בעל כרי ובאומר כל הרוצה לתרום יבא ויתרום.

ב. ר' יוחנן: המקדיש מוסיף חומש, ומתכפר עושה תמורה, והתורם משלו על שאינו שלו - טובת הנאה שלו. [של המפריש]